

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

**Методичні рекомендації для самостійної роботи
здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною
Вступ до германської філології**

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань В – Культура, мистецтво та гуманітарні науки, А – Освіта

спеціальність В11 – філологія, А4 – середня освіта

освітня програма Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова, Німецька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (іспанська та англійська мов), Французька мова та література і переклад та англійська мова, Переклад (китайська та англійська мови), Середня освіта (англійська мова, друга іноземна мова та зарубіжна література)

спеціалізація

В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша англійська, В11.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша німецька, В11.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша іспанська, В11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша французька, В11.65 Східні мови та літератури (переклад включно), перша китайська, А4.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)

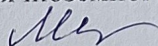
вид дисципліни вибіркова

факультет іноземних мов

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

Протокол від "26" серпня 2026 року №1

Завідувач кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови

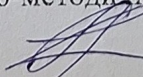

Ірина МОРОЗОВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною комісією факультету іноземних мов

Протокол від "26" серпня 2026 року №7

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна». Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: *вміння самостійно навчатися і критично мислити*

Самостійна робота здобувачів освіти кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови за навчальною дисципліною «Вступ до германської філології» передбачає опрацювання теоретичного матеріалу лекцій, пропонованого у курсі, підготовку презентацій, підготовку до усних відповідей на інтерактивних лекціях, тощо.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу, регламентується навчальним планом і складає 58 годин для денної форми навчання та 82 години для студентів заочної форми навчання. Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та інструкціями науково-педагогічного працівника.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов'язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і передбачають виконання тестів, включених до навчального плану, презентацій / проєктів, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні лекційних занять), поточне тестування в режимі on-line (питання множинного вибору).

Зміст та організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Вступ до германської філології»

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти складає 3 кредити. Обсяг самостійної роботи складає 58 годин для денної форми навчання та 82 години для заочної форми навчання.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

Семестр 1	Денна форма	Заочна форма
Розділ 1		
Тема 1.	3	4,5
Тема 2.	3	4
Тема 3.	3	5
Тема 4.	3	4,5
Тема 5.	3	7

Розділ 2		
Тема 6.	3	8
Тема 7.	4	4,5
Тема 8.	4	4,5
Тема 9.	4	4,5
Тема 10.	4	4,5
Тема 11.	4	4,5
Тема 12.	4	4,5
Тема 13.	4	4
Розділ 3		
Тема 14.	4	-
Тема 15-16.	8	18
Усього годин	58	82

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
Розділ 1			
1.	Германське мовознавство та предмет його вивчення. Індо-європейська прамова. Германська група мов. Опрацювання матеріалу за темою (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами. Підготовка до тесту за розділом 1)	3	4,5
2.	Давньогерманські племена та їхні мови. Опрацювання матеріалу за темою (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 1)	3	4
3.	Дарньогерманська писемність та її пам'ятки (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами. Підготовка до тесту за розділом 1)	3	5
4.	Порівняльно-історичний метод, його роль в аналізі германських мов (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами. Підготовка до тесту за розділом 1)	3	4,5
5.	Готська мова: фонетичні та морфологічні особливості робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами. Підготовка до тесту за розділом 1)	3	7

1	2	3	4
Розділ 2			
6.	Загальноіндоєвропейські риси германських мов (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розд. 2)	3	8
7.	Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: наголос; короткі та довгі звуки; аблаут; умлаут (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розд. 2)	4	4,5
8.	Основні фонетичні тенденції давньогерманських мов: приголосні звуки: перший пересув приголосних (закон Грімма), закон Вернера, явище гемінації та ротацизму (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
9.	Граматична будова давньогерманських мов: іменник; займенник (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
10.	Граматична будова давньогерманських мов: прикметник; прислівник (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
11.	Граматична будова давньогерманських мов: числівник, прийменник (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
12.	Граматична будова давньогерманських мов: дієслово (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розділом 2).	4	4,5
13.	Давньогерманська лексика. Способи словотворення (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до тесту за розд. 2).	4	4
Розділ 3			
14.	Західногерманські мови: давньоанглійська, давньовірхньонімецька мови (робота з основною та додатковою літературою та інтернет-джерелами). Підготовка до залікового тесту).	4	-
15.	Германські мови у колоніальний період: поширення англійської, німецької, нідерландської мов у світі. Підготовка стендових презентацій	8	18
Разом		58	82

Вимоги до здобувачів вищої освіти

Під час виконання самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають навчитися працювати з конспектом лекцій; працювати з автентичними джерелами, укладати презентації, використовувати інформаційні та комунікаційні технології, розвивати креативність та незалежність мислення.

Форми контролю та критерії оцінювання

Завдання, винесені на самостійну роботу здобувачів вищої освіти, включені в тестові завдання для оцінювання роботи здобувачів освіти у семестрі та на семестровому заліку, як і презентацій. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Рекомендоване методичне забезпечення

1. Жлуктенко Ю. О., Яворська Т. А. Вступ до германського мовознавства. Київ, 1986. 167 с.
2. Кулина І. Г., Янер О. С. Вступ до германської філології : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2024. 160 с.

Допоміжна література

1. Дрогомирецький П. П., Данилюк І. І. Вступ до германської філології : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Симфонія форте. 2014. 76 с.
2. Солощук Л. В., Використання теоретичних предметів професійного спрямування (Історія англійської мови) для розвитку резильєнтності у студентів ВНЗ // Мат-ли всеукр. наук.-пед. підвищення кваліфікації «Освітній процес в умовах війни та у повоєнний період: виклики, правила, перспективи». (4 березня – 14 квітня. 2024 р.). Львів – Торунь, 2024. С. 291–293.
3. Ярхо А.В. Вступ до германської філології: конспект лекцій з тестовими завданнями. Частина перша. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. 100 с.
4. Ярхо А.В. Вступ до германської філології: конспект лекцій з тестовими завданнями. Частина перша. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. 84 с.
3. Page R.B., Putnam M.T. The Cambridge Handbook of Germanic Linguistics. Cambridge UK: Cambridge University Press, 2020. 1000 p.
4. Ringe D. From Proto-Indo-European to Proto-Germanic. Oxford: OUP, 2017. 418 p.
5. Early Germanic Literature and Culture. The Camden House History of German Literature. Volume 1 / Edited by Brian Murdoch and Malcolm Read. 2004. 334p.
6. W. Walker Chambers, John R. Wilkie A Short History of the German Language/ Routledge Library Editions: Linguistics. 2014. 190p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Germanic Languages. URL : <https://www.britannica.com/topic/Germanic-languages>
2. The Oxford Encyclopedia of Germanic Linguistics. URL : <https://oxfordre.com/linguistics/page/4047>